



**ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ**  
**TENDERS REVIEW AUTHORITY**

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ο όροφο, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία  
Τηλ: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

**Προσφυγή Αρ. 27/2016**

Μεταξύ:

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΣ Α. ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΤΔ

Αιτητών

v.

ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή  
Προσφορών**

Έφη Παπαδοπούλου, Πρόεδρος  
Λοΐζος Κάππας, Μέλος  
Σόλων Παπαθεοχάρους, Μέλος  
Βασίλης Πάλμας, Μέλος

**Αιτητές:**

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΣ Α. ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΤΔ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Μαρία Σπανού-Αναστασίου, Δικηγόρο για Μάρκος Π. Σπανός & Σία
2. Δημήτρη Καΐλη, Δικηγόρο για Μάρκος Π. Σπανός & Σία
3. Σταύρο Σταύρου, Διευθυντή αιτούσας Εταιρείας

**Αναθέτουσα Αρχή:**

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Αντιπροσωπεύθηκε από τους:

1. Ελίτα Γαβριήλ, Δικηγόρο της Δημοκρατίας
2. Εύα Ιορδάνου, Τεχνικό ΤΔΕ, Συντονίστρια Έργου

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 29 Σεπτεμβρίου, 2016

## Α Π Ο Φ Α Σ Η

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων («η Αναθέτουσα Αρχή») μετά από ακυρωτική απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην Προσφυγή 12/2015<sup>1</sup> στα πλαίσια επανεξέτασης αποφάσισε και πάλι την κατακύρωση του διαγωνισμού Α/3/2014 «Αποκατάσταση Διατηρητέας Οικοδομής Οδού Κινύρα» στην εταιρεία C Roushas Trading & Development Ltd («η επιτυχούσα»). Οι Αιτητές με την παρούσα προσφυγή αμφισβητούν τη νομιμότητα της εν λόγω απόφασης

Αντικείμενο της Προσφυγής 12/2015 ήταν ο αποκλεισμός της προσφοράς των Αιτητών στην παρούσα για το λόγο ότι δεν είχαν τακτοποιημένες της φορολογικές τους υποχρεώσεις. Στα πλαίσια της εν λόγω προσφυγής και ενώ εκκρεμούσε η προσφυγή ενώπιον μας μετά από εξετάσεις της Αναθέτουσας Αρχής ενόψει βεβαίωσης που επισύναψαν οι Αιτητές στην προσφυγή τους ότι οι φορολογικές τους υποχρεώσεις κατά τον ουσιώδη χρόνο ήσαν διευθετημένες, διεφάνη ότι η απόφαση για αποκλεισμό της προσφοράς των Αιτητών λήφθηκε υπό καθεστώς πλάνης. Σύμφωνα με βεβαίωση του Εφόρου Φορολογίας ημερ. 2.6.2015 η πληροφόρηση που δόθηκε στην Αναθέτουσα Αρχή ότι οι Αιτητές δεν είχαν διευθετημένες τις φορολογικές τους υποχρεώσεις δεν ανταποκρίνετο στην πραγματικότητα.

---

<sup>1</sup> ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΑΥΡΟΣ Α. ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΤΔ v. ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ, ημερ. 13.11.2015

Η Αναθέτουσα Αρχή μετά την εν λόγω βεβαίωση δεν προχώρησε σε ανάκληση της απόφασης αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών αλλά στα πλαίσια της προσφυγής που εκκρεμούσε έθεσε ζήτημα εννόμου συμφέροντος στη βάση ότι η ισχύς της προσφοράς των Αιτητών έληξε στις 6.6.2015, και δεν ανανεώθηκε εμπρόθεσμα καίτοι αυτοί ειδοποιήθηκαν. Το έννομο συμφέρον, ανέφεραν, το οποίο είχαν για προώθηση της προσφυγής τους το απώλεσαν. Και σε περίπτωση όμως ακόμη εισηγήθηκαν που η προσφυγή τους επιτύχει ο διαγωνισμός δεν μπορεί να τους κατακυρωθεί αφού δεν υπάρχει σε ισχύ προσφορά με αποτέλεσμα η προσφυγή τους να είναι αλυσιτελής.

Οι Αιτητές σε σχέση με τον ισχυρισμό για έλλειψη εννόμου συμφέροντος έθεσαν διάφορα ζητήματα ως προς τις προθεσμίες που προβλέπονται από τους όρους 7.3.1 και 7.3.2 των εγγράφων του διαγωνισμού τα οποία όμως δεν εξετάστηκαν αφού δεν υπήρχε απόφαση του κατά νόμο αρμόδιου οργάνου, δηλαδή του Συμβουλίου Προσφορών σε σχέση με την ανανέωση ή μη της ισχύος της προσφοράς των Αιτητών. Στα ζητήματα αυτά θα αναφερθούμε πιο κάτω αφού επαναλαμβάνονται και στα πλαίσια της παρούσας προσφυγής.

Με την απόφαση στην Προσφυγή 12/2015 κρίθηκε ότι η απόφαση αποκλεισμού της προσφοράς των Αιτητών λήφθηκε υπό καθεστώς πλάνης. Σ' ότι αφορά την προδικαστική ένσταση αυτή δεν εξετάστηκε για το λόγο ότι δεν υπήρχε απόφαση του Συμβουλίου Προσφορών σε σχέση με τη συμμόρφωση ή όχι της προσφοράς των

Αιτητών για παράταση της ισχύος της προσφοράς τους. Έγιναν βέβαια σε σχέση με ό,τι τέθηκε ενώπιόν μας κάποια σχόλια.

Η Αναθέτουσα Αρχή ενόψει του περιεχόμενου της απόφασης της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην οποία υπό μορφή καθοδήγησης και μόνο αναφέρθηκε ότι *«υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης η μη εμπρόθεσμη αποστολή της επιστολής ανανέωσης της ισχύος της προσφοράς των Αιτητών, ανεξάρτητα για ποιο λόγο (σημειωτέον απεστάλη με καθυστέρηση μερικών ημερών) αποτελούσε, πρόσθετη θα λέγαμε, τυπική επιβεβαίωση, αφού ο διαγωνισμός δεν απαιτούσε την υποβολή εγγύησης συμμετοχής. Οι Αιτητές είχαν ήδη από 9.2.2015 με την Προσφυγή τους αμφισβητήσει τον αποκλεισμό τους καταβάλλοντας τέλη €4.000, παράλληλα πέτυχαν τη χορήγηση προσωρινών μέτρων από 11.2.2015 και ανέμεναν το αποτέλεσμα των ερευνών της Αναθέτουσας Αρχής»*, και ακολουθώντας γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα κάθε φορά που απαιτείτο ανανέωση της ισχύος της προσφοράς απέστειλε σχετική επιστολή στους Αιτητές οι οποίοι και απαντούσαν εμπρόθεσμα ανανεώνοντας την ισχύ της προσφοράς τους.

Στις 29.1.2016 η Επιτροπή Αξιολόγησης σε συνεδρία της, αφού μελέτησε την απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών, αποφάσισε κατά πλειοψηφία, η συντονίστρια της Επιτροπής διαφώνησε, όπως εισηγηθεί απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών σύμφωνα με τις πρόνοιες του Καν. 36(5) της ΚΔΠ 201/2007 και του όρου 7.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού επειδή αυτοί δεν απάντησαν εντός του

καθορισμένου από την Αναθέτουσα Αρχή χρόνου σχετικά με το κατά πόσο επιθυμούσαν την ανανέωση της ισχύος της προσφοράς τους. Με την εισήγηση της πλειοψηφίας συμφώνησε η προϊσταμένη της Αναθέτουσας Αρχής και ακολούθως σε συνεδρία του ημερ. 15.4.2016 το Συμβούλιο Προσφορών.

Οι Αιτητές με αναφορά στα γεγονότα και στα σχόλια που έγιναν στην ακυρωτική απόφαση της Προσφυγής 12/2015 εισηγούνται ότι η απόρριψη της προσφοράς τους λόγω κατ' ισχυρισμό μη ανανέωσης της προσφοράς τους για την περίοδο 7.6.2015 μέχρι 12.6.2015 είναι εσφαλμένη. Ο όρος 7.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού, ανέφεραν, ο οποίος προβλέπει για την παράταση ισχύος των προσφορών δεν αποτελεί ουσιώδη όρο. Συγκεκριμένα, υπό τα δεδομένα της παρούσας και λαμβανομένου υπόψη ότι το μόνο που ζητήθηκε με την επιστολή της Αναθέτουσας Αρχής ημερ. 28.5.2015 ήταν η έκφραση της πρόθεσης των προσφοροδοτών για ανανέωση της προσφοράς τους αφού ο διαγωνισμός δεν απαιτούσε εγγύηση συμμετοχής, ο όρος δεν μπορεί να είναι ουσιώδης. Η επιστολή ημερ. 12.6.2015 με την οποία δήλωσαν την πρόθεση για ανανέωση της ισχύος της προσφοράς τους μέχρι 6.12.2015 όπως και η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών υπέδειξε στην ακυρωτική απόφαση, δεν είναι τίποτε άλλο από μια τυπική βεβαίωση της πρόθεσης τους που είχε ήδη εκφραστεί με την καταχώριση της Προσφυγής 12/2015 και την εξασφάλιση προσωρινών μέτρων για αναστολή της υπογραφής της σύμβασης. Η καταχώριση της προσφυγής τους στις 9.2.2015 και η αμφισβήτηση του αποκλεισμού της προσφοράς τους ουσιαστικά βεβαιώνει το ενδιαφέρον τους για το διαγωνισμό

και της πρόθεσης τους για ανανέωση της ισχύος της προσφοράς τους. Και αν ακόμη, υπέβαλαν, ήθελε κριθεί ότι ο όρος είναι ουσιώδης και υπήρξε καθυστέρηση από μέρους τους να απαντήσουν στο ερώτημα της Αναθέτουσας Αρχής, η καθυστέρηση οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας και/ή ειδικών περιστάσεων για τους οποίους όπως έχει αναγνωριστεί από τη νομολογία και κωδικοποιηθεί στο άρθρο 11(4) του Ν. 158(I)/1999 δικαιολογείται η αποδοχή της απάντησης τους για ανανέωση της ισχύος της προσφοράς τους.

Σύμφωνα με τους Αιτητές η προθεσμία η οποία τάχθηκε με την ειδοποίηση ημερ. 28.5.2015 η οποία σύμφωνα με την Αναθέτουσα Αρχή απεστάλη και ταχυδρομικώς, θα έπρεπε να παραταθεί και να θεωρηθεί ότι αρχίζει από τις 12.6.2015 ημερομηνία που έλαβαν την επιστολή εφόσον αυτή απεστάλη σε λανθασμένη διεύθυνση γι' αυτό και παραλήφθηκε με καθυστέρηση. Η διεύθυνση στην οποία απεστάλη η επιστολή, όπως είναι παραδεκτό από την Αναθέτουσα Αρχή, δεν ήταν η διεύθυνση που αναγράφεται στην προσφορά τους. Απεστάλη στην εγγεγραμμένη διεύθυνση της εταιρείας τους που αναγράφεται επιπρόσθετα και σε παρένθεση στο έντυπο της προσφυγής τους με αρ. 12/2015. Σ' ότι αφορά την αποστολή της ειδοποίησης με τηλεομοιότυπο αυτή κατά τους Αιτητές ουδέποτε παρελήφθη.

Περαιτέρω και ανεξάρτητα από τα πιο πάνω ισχυρίζονται ότι η ειδοποίηση με ημερ. 28.5.2015 απεστάλη κατά παράβαση του όρου 7.3.1 αφού απεστάλη σε χρόνο

λιγότερο από τις 10 ημέρες που προβλέπονται πριν από την εκπνοή της ισχύος των προσφορών.

Σύμφωνα με τους Αιτητές η Αναθέτουσα Αρχή ενήργησε κακόπιστα. Στις 2.6.2015 καίτοι η Συντονίστρια της Επιτροπής Αξιολόγησης βρισκόταν ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών για την Προσφυγή 12/2015 δεν ανέφερε στους Αιτητές ότι η ισχύς της προσφοράς τους λήγει στις 6.6.2015 όπως δεν το ανέφερε ούτε στις 4.6.2015 που η υπόθεση ήταν και πάλι ορισμένη. Για πρώτη φορά το θέμα τέθηκε από τη δικηγόρο της Αναθέτουσας Αρχής στις 16.6.2015.

Τέλος, οι Αιτητές ισχυρίζονται και παραβίαση από την Αναθέτουσα Αρχή των προνοιών σε σχέση με το χρόνο παράτασης των προσφορών. Σύμφωνα με το άρθρο 7.3.2, ανέφεραν, η συνολική παράταση των προσφορών δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ένα μήνα. Η πρώτη παράταση υπέδειξαν που ζητήθηκε ήταν για περίοδο 6 μηνών, δηλαδή μέχρι 6.12.2014 και η δεύτερη μέχρι 6.6.2015.

Κατά τους Αιτητές η παράβαση από μέρους της ίδιας της Αναθέτουσας Αρχής όρων του διαγωνισμού συνιστά παραβίαση των αρχών της χρηστής διοίκησης της καλής πίστης και της ίσης μεταχείρισης. Εάν η Αναθέτουσα Αρχή, ισχυρίζονται, δεν παραβίαζε το όρο 7.3.2 θα είχαν αναλάβει το έργο πολύ πριν από την 6.6.2015 ημερομηνία εκπνοής των προσφορών. Η Αναθέτουσα Αρχή αν ανακαλούσε την απόφαση αποκλεισμού των Αιτητών και επανεξέταζε δεν θα υπήρχε ανάγκη

παράτασης των προσφορών. Ο τρόπος που ενήργησε φανερώνει τόσο την κακοπιστία της όσο και την αντιφατικότητα της. Ενώ από τη μια μετά την ακυρωτική απόφαση ζητά από τους Αιτητές την ανανέωση της ισχύος της προσφοράς τους, στη βάση γνωμάτευσης της Νομικής Υπηρεσίας, στη συνέχεια την απορρίπτει ως μη ανανεωθείσα. Η επανεξέταση τον Απρίλιο του 2016 λανθασμένα αγνόησε την ισχύουσα κατάσταση πραγμάτων σύμφωνα με την οποία η προσφορά των Αιτητών ανανεώθηκε και ήταν σε ισχύ μέχρι 30.6.2016. Προς υποστήριξη των θέσεων τους οι Αιτητές παρέπεμψαν στην υπόθεση *A. Papaetis Medical Co Ltd v. 1. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών 2. Υπουργείου Υγείας, Προσφυγή αρ. 52/2014 ημερ. 30.9.2015.*

Η Αναθέτουσα Αρχή διαφώνησε ότι οι ισχυρισμοί των Αιτητών οδηγούν σε ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης καίτοι δέχθηκε ότι δεν τηρήθηκε από την ίδια η 10ημερη προθεσμία που τάσσεται από τον όρο 7.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού. Η μη τήρηση της, υποστήριξε, δεν έχει επηρεάσει καθ' οιονδήποτε τρόπο τους Αιτητές αφού αυτοί δεν ανταποκρίθηκαν στο τηλεομοιότυπο ημερ. 28.5.2015 ούτε στις 3/6 ούτε στις 4/6 ούτε στις 5.6.2016. Ως προς τη σημασία του όρου 7.3.1, αυτός, υποστήριξε, δεν μπορεί να θεωρηθεί επουσιώδης λόγω του λεκτικού του. Σε περίπτωση μη αποδοχής γραπτώς της ζητηθείσας παράτασης της ισχύος των προσφορών καθώς προβλέπεται, αυτή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ο συγκεκριμένος όρος προνοεί ανάλογα με όσα προβλέπονται στον Καν. 36 της ΚΔΠ 201/2007 ώστε η ανανέωση της ισχύος των προσφορών δεν μπορεί να αποτελεί



τυπική απλώς επιβεβαίωση, αφού αυτή συνοδεύεται από τη δέσμευση μη απόσυρσης για την περίοδο της ανανέωσης και σε περίπτωση απόσυρσης προβλέπεται ποινή αποζημίωσης μέχρι 10% της προσφοράς.

Ούτε ο ισχυρισμός ότι σε περίπτωση που ήθελε θεωρηθεί ουσιώδης ο όρος 7.3.1 η απόφαση θα πρέπει να ακυρωθεί επειδή η καθυστέρηση οφείλεται σε ανωτέρα βία και/ή ειδικές συνθήκες, ευσταθεί. Απλή επίκληση λόγων ανωτέρας βίας και/ή ειδικών συνθηκών δεν είναι αρκετή. Θα πρέπει να υπάρχει απόδειξη του βάσιμου των γεγονότων και περιστάσεων για να δικαιολογείται παράταση της ανατρεπτικής προθεσμίας, κάτι που οι Αιτητές δεν παρουσίασαν.

Με αναφορά στα όσα οι Αιτητές επικαλούνται από την απόφαση στην προσφυγή 12/2015 υποστήριξε ότι αυτά δεν αποτελούν κρίση και δεν μπορούν να επηρεάσουν την προσβαλλόμενη απόφαση η οποία πρέπει να κριθεί στη βάση όσων το Συμβούλιο Προσφορών καταγράφει. Ούτε τα αποφασισθέντα στην *A. Paracetis Medical Co Ltd v. 1. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών 2. Υπουργείου Υγείας* (πιο πάνω) στην οποία οι Αιτητές παρέπεμψαν τυγχάνουν εδώ εφαρμογής εφόσον τα γεγονότα είναι εντελώς διαφορετικά. Το επιχείρημα για επανεξέταση του διαγωνισμού και όχι ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης επειδή όταν στάληκε η επιστολή ημερ. 28.5.2015 δεν υπήρχαν σε ισχύ προσφορές το απορρίπτει ως ακατανόητο. Δεν είναι δυνατό ισχυρίζεται από τη μια να υποστηρίζεται ότι δεν υπήρχαν σε ισχύ προσφορές επειδή η επιστολή δεν εστάλη εντός της προβλεπόμενης

προθεσμίας και από την άλλη να ζητείται όπως ο διαγωνισμός κατακυρωθεί στους Αιτητές. Εάν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι δεν υπήρχαν προσφορές σε ισχύ αυτό ισχύει και για τη δική τους προσφορά.

Ο όρος 7.3 των εγγράφων του διαγωνισμού αναφορικά με την παράταση ισχύος των Προσφορών έχει ως εξής:

*«7.3.1 Εάν προκύψει θέμα παράτασης της ισχύος των Προσφορών, η Αναθέτουσα Αρχή θα απευθύνει με γραπτή επιστολή ή με τηλεμοιότυπο ερώτημα προς τους Προσφέροντες τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν τη λήξη ισχύος των προσφορών για το αν αποδέχονται την παράταση για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Οι Προσφέροντες οφείλουν να απαντήσουν με γραπτή επιστολή ή με τηλεμοιότυπο μέσα σε τρεις (3) ημέρες. Προσφορά της οποίας ο Προσφέρων παραλείψει να συγκατατεθεί γραπτώς στην αιτούμενη από την Αναθέτουσα Αρχή παράταση της ισχύος των προσφορών, απορρίπτεται ως απαράδεκτη.*

*7.3.2 Η συνολική παράταση που δυνατόν να ζητηθεί σύμφωνα με το παραπάνω εδάφιο 1 δεν θα υπερβαίνει τον ένα (1) μήνα».*

Έχουμε εξετάσει με προσοχή όσα οι δύο πλευρές έθεσαν ενώπιον μας και είναι λυπηρό να παρατηρήσουμε ότι ένας διαγωνισμός χωρίς ιδιαίτερη δυσκολία για επιδιόρθωση διατηρητέου κτιρίου που ξεκίνησε το 2014 βρίσκεται ακόμη σε στάδιο ελέγχου των διαδικασιών.

Όπως προκύπτει από τα γεγονότα η Αναθέτουσα Αρχή ζήτησε ανανέωση της ισχύος των προσφορών για πρώτη φορά με επιστολή της ημερ. 26.11.2014 που απεστάλη με τηλεμοιότυπο στις 27.11.2014, ενώ οι προσφορές έληγαν στις 6.12.2014.

Δηλαδή ούτε και εδώ τηρήθηκε η προβλεπόμενη από τον όρο 7.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού προθεσμία που οφείλει η Αναθέτουσα Αρχή να απευθύνει ερώτημα προς τους προσφοροδότες κατά πόσο επιθυμούν να παρατείνουν την ισχύ της προσφοράς τους.

Ότι ο όρος 7.3.1 αποτελεί ουσιώδη όρο του διαγωνισμού συμφωνούμε με την Αναθέτουσα Αρχή. Το ουσιώδες του όρου προκύπτει τόσο από το λεκτικό του όσο και από τη σημασία που αυτός έχει για την απόφαση κατακύρωσης η οποία δεν είναι οτιδήποτε άλλο παρά το τέλος μιας διαδικασίας στη βάση των όρων του διαγωνισμού νοουμένου ότι υπάρχουν σε ισχύ προσφορές. Το γεγονός βέβαια ότι ο όρος είναι ουσιώδης, υπό τις περιστάσεις της παρούσας, δεν είναι δυνατό να ειπωθεί κατ' απομόνωση και ανεξάρτητα από τον τρόπο που τα μέρη συμπεριφέρθηκαν, έτσι ώστε να μην υπάρχει άλλη κατάληξη από την ακύρωση του διαγωνισμού ή τον αποκλεισμό της προσφοράς των Αιτητών. Οι Αιτητές όταν στις 27.11.2014 τους ζητήθηκε να δηλώσουν εάν επιθυμούν να παρατείνουν την ισχύ της προσφοράς τους απάντησαν την επομένη χωρίς οποιαδήποτε επιφύλαξη. Αυτή τους η ενέργεια θεωρούμε ότι τους εμποδίζει σήμερα, μετά τον αποκλεισμό της προσφοράς τους λόγω μη εμπρόθεσμης ανταπόκρισης τους, να θέτουν ζήτημα μη τήρησης από την Αναθέτουσα Αρχή της προθεσμίας του όρου 7.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού. Στην περίπτωση τους τυγχάνει εφαρμογής το δόγμα της επιδοκιμασίας και αποδοκιμασίας το οποίο εφαρμόζεται επίσης σε σχέση με τον ισχυρισμό τους ότι ενώ τα έγγραφα του διαγωνισμού προέβλεπαν συνολική παράταση της ισχύος των

προσφορών για ένα μήνα τους ζητήθηκε βιμηνη παράταση και τούτο γιατί ενώ γνώριζαν τα έγγραφα του διαγωνισμού υπέβαλαν προσφορά αδιαμαρτύρητα και στη συνέχεια δήλωσαν ότι επιθυμούν ανανέωση της ισχύος της μέχρι 6.6.2015.

Στα πλαίσια της Προσφυγής 12/2015 σε σχέση με το προδικαστικό ζήτημα το οποίο δεν εξετάστηκε αναφέρθηκαν υπό μορφή σχολίου και/ή καθοδήγησης όσα έχουμε παραθέσει πιο πάνω και τα οποία καθώς προκύπτει από το διοικητικό φάκελο μελετήθηκαν από το Συμβούλιο Προσφορών. Συμφωνούμε με την Αναθέτουσα Αρχή ότι αυτά δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα και ότι η απόφαση θα πρέπει να κριθεί στη βάση όσων καταγράφονται και οδήγησαν στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης.

Ο Καν. 36(5) της ΚΔΠ 201/2007 προβλέπει ότι:

*«36.(5) Προσφορά της οποίας ο προσφέρων παραλείπει να συγκατατεθεί γραπτώς στην αιτούμενη από την αναθέτουσα αρχή παράταση της ισχύος των προσφορών μέσα στον καθοριζόμενη από αυτήν χρόνο απορρίπτεται ως απαράδεκτη».*

Η Αναθέτουσα Αρχή στα έγγραφα του διαγωνισμού (όρος 7.3.1) επέλεξε όπως σε περίπτωση που προκύψει θέμα παράτασης της ισχύος των προσφορών απευθύνει «με γραπτή επιστολή ή με τηλεμοιότυπο» ερώτημα προς τους προσφέροντες κατά πόσο επιθυμούν να παρατείνουν την ισχύ της προσφοράς τους οι οποίοι και οφείλουν να απαντήσουν και πάλι με γραπτή επιστολή ή με τηλεμοιότυπο.

Το Συμβούλιο Προσφορών πριν από τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης στο πρακτικό του ημερ. 15.4.2016 καταγράφει τα εξής:

*«6. Αποτελεί θέση του Συμβουλίου Προσφορών ότι, μια προσφορά μπορεί να εξετάζεται νοουμένου ότι αυτή παραμένει σε ισχύ για την περίοδο που καθορίζεται στα έγγραφα διαγωνισμού ή για την περίοδο που παρατείνεται μετά από την αίτηση της αναθέτουσας αρχής, αφού έτσι οι προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς.*

*7. Κατά τη χρονική περίοδο μεταξύ 7 και 12 Ιουνίου 2015, περίοδος κατά την οποία σημειώνεται ότι υπήρχε και εξεταζόταν ενώπιον της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών προσφυγή του προσφέροντα Οικοδομικές Επιχειρήσεις Σταύρος Α. Σταύρου Ατδ κατά της απόφασης για αποκλεισμό των Αιτητών για ανάθεση της σύμβασης στον προσφέροντα Roushas Trading & Development Ltd, η προσφορά του προσφέροντα Οικοδομικές Επιχειρήσεις Σταύρος Α. Σταύρου Ατδ δεν ήταν σε ισχύ. Ο εν λόγω προσφέρων δεν ανταποκρίθηκε εντός του χρόνου που καθορίστηκε από την αναθέτουσα αρχή, ήτοι μέχρι τις 2 Ιουνίου 2015, αλλά ούτε και μέχρι τις 6 Ιουνίου 2015, τελευταία ημέρα κατά την οποία η προσφορά του βρισκόταν σε ισχύ. Η ζητούμενη δήλωση του προσφέροντα για παράταση της ισχύς της προσφοράς που υπέβαλε αποστάληκε στις 12/06/2015.*

*8. Η νομοθεσία θέτει ρητά τις περιπτώσεις όπου προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Ο κανονισμός 36.-(5) των περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών Κανονισμών του 2007, Κ.Δ.Π. 201/2007, προβλέπει ότι:*

*«Προσφορά της οποίας ο προσφέρων παραλείπει να συγκατατεθεί γραπτώς στην αιτούμενη από την αναθέτουσα αρχή παράταση της ισχύος των προσφορών μέσα στον καθοριζόμενη από αυτήν χρόνο απορρίπτεται ως απαράδεκτη».*

*9. Με βάση τα πιο πάνω, το Συμβούλιο Προσφορών αποφάσισε ομόφωνα να ανακαλέσει τις προηγούμενες αποφάσεις που έχει λάβει για τον εν λόγω διαγωνισμό και να υιοθετήσει την εισήγηση της πλειοψηφίας της Επιτροπής Αξιολόγησης, [...]».*

Είναι πρόδηλο ότι το Συμβούλιο Προσφορών, άλλωστε υποστηρίχθηκε και ενώπιόν μας, ότι για την απόρριψη της προσφοράς των Αιτητών έλαβε υπόψη του ότι αυτοί ειδοποιήθηκαν με τηλεμοιότυπο ημερ. 28.5.2015 το οποίο έφερε ένδειξη «OK» και δεν ανταποκρίθηκαν. Οι Αιτητές υποστηρίζουν ότι δεν έλαβαν το τηλεμοιότυπο.

Για τους λόγους που θα εξηγήσουμε πιο κάτω κρίνουμε ότι είναι χωρίς σημασία τόσο η ένδειξη «OK» στην οποία αναφέρθηκε η Αναθέτουσα Αρχή η οποία όπως λέχθηκε στην *Βλάσης Παρτασίδης ν. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λάρνακας, Προσφυγή αρ. 311/2011, ημερ. 21.2.2014*, δίπλα από ένα αριθμό τηλεφώνου ή τηλεμοιότυπου δεν είναι επαρκές αποδεικτικό στοιχείο λήψης της, όσο και ο ισχυρισμός των Αιτητών ότι το τηλεμοιότυπο δεν παρελήφθη στην απουσία οποιουδήποτε στοιχείου ότι τη συγκεκριμένη ημέρα ή περίοδο υπήρχε πρόβλημα στη λειτουργία του τηλεμοιότυπου.

Όπως προκύπτει από το διοικητικό φάκελο και δέχθηκε και η Αναθέτουσα Αρχή στις 28.5.2015 απεστάλη στους Αιτητές επιστολή για ανανέωση της ισχύος της προσφοράς τους σε λανθασμένη διεύθυνση και στο τηλεμοιότυπο που οι Αιτητές δήλωσαν με την προσφορά τους. Ενώπιον μας υποστηρίχθηκε ότι η αποστολή της επιστολής έγινε εκ του περισσού και ότι η αποστολή του τηλεμοιότυπου είναι αρκετή. Σύμφωνα με τον όρο 7.3.1, ανέφερε, οι προσφοροδότες μπορούν να ειδοποιηθούν είτε με τον ένα τρόπο είτε με τον άλλο. Αδυνατούμε να συμφωνήσουμε με τη θέση της. Ο όρος 7.3.1 των εγγράφων του διαγωνισμού

αναφέρεται πρώτα σε γραπτή επιστολή και μετά στον διαζευκτικό τρόπο, ήτοι με τηλεομοιότυπο. Συνεπώς από τη στιγμή που η Αναθέτουσα Αρχή επέλεξε να απευθυνθεί στους Αιτητές και με τους δύο τρόπους δεν μπορεί εκ των υστέρων να επιλέγει σε ποιο θα δώσει βαρύτητα. Η επιλογή της αυτή υποδηλοί θα λέγαμε και την αμφιβολία της κατά πόσο η αποστολή του τηλεομοιοτύπου και μόνο είναι ικανοποιητική. Εάν πράγματι ήταν ικανοποιημένη με την ένδειξη «OK», ποιος ο λόγος αποστολής της επιστολής; Εφόσον δεν επέλεξε να ακολουθήσει την αποστολή μόνο με τηλεομοιότυπο δεν μπορεί εκ των υστέρων να στηρίζεται μόνο σ' αυτό. Η επιστολή δεν έχει αμφισβητηθεί ότι απεστάλη σε διεύθυνση άλλη από τη διεύθυνση που οι Αιτητές δήλωσαν με την προσφορά τους. Οι Αιτητές ανταποκρίθηκαν και δήλωσαν ότι επιθυμούν να παρατείνουν την ισχύ της προσφοράς τους μέχρι 6.12.2015 όπως ακριβώς καταγράφεται στη δήλωση προσφέροντα η οποία τους είχε αποσταλεί και συμπλήρωσαν χειρόγραφα την ημερομηνία 12.6.2015 που κατά τους ίδιους παρέλαβαν την επιστολή. Στην απουσία οτιδήποτε περί του αντιθέτου, θεωρούμε την θέση των Αιτητών ότι μόλις παρέλαβαν την επιστολή ανταποκρίθηκαν, ορθή. Συνεπώς δεν βρίσκουμε βάσιμο το λόγο αποκλεισμού της προσφοράς τους.

Παρά το ότι τα πιο πάνω οδηγούν σε ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης αυτή θα την ακυρώναμε και για λόγους παραβίασης της αρχής της χρηστής διοίκησης και δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη. Χωρίς να θεωρούμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή έχει υποχρέωση να υπενθυμίζει προφορικά ή κατ' άλλο τρόπο μη

προβλεπόμενο στους όρους του διαγωνισμού τους προσφοροδότες ότι δεν έχουν ανανεώσει την προσφορά τους, υπό τις περιστάσεις της παρούσας θεωρούμε ότι μια τέτοια ενέργεια δεν παραβιάζει οποιαδήποτε αρχή, αντίθετα, συνάδει με την αρχή της καλής πίστης. Την κρίσιμη περίοδο για ανανέωση της προσφοράς των Αιτητών εκκρεμούσε ενώπιον μας η Προσφυγή 12/2015 στην οποία η Αναθέτουσα Αρχή ζητούσε αναβολές για να ερευνήσει περαιτέρω το ζήτημα των φορολογικών υποχρεώσεων των Αιτητών και δεν βλέπουμε οτιδήποτε το μεμπτό, αυτή, εφόσον πλησίαζε ο χρόνος εκπνοής της ισχύος της προσφοράς των Αιτητών, να το ανέφερε στους Αιτητές. Η προσφορά των Αιτητών είχε αποκλεισθεί λόγω πλάνης της Αναθέτουσας Αρχής και οι Αιτητές με την προσφυγή τους θεωρούσαν την απόφαση κατακύρωσης του διαγωνισμού στην εταιρεία C Roushas Trading & Development Ltd αντί στους ίδιους, παράνομη. Η Αναθέτουσα Αρχή είχε σαφή ένδειξη της επιθυμίας των Αιτητών για κατακύρωση σε αυτούς της προσφοράς η οποία δεν μπορούσε να γίνει χωρίς να υπάρχουν σε ισχύ προσφορές.

Ενόψει των πιο πάνω αποφασίζουμε ομόφωνα ότι η παρούσα Προσφυγή επιτυγχάνει και η προσβαλλόμενη απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ακυρώνεται.